

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2026

Järnväg

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Järnväg	6
Utfall ansökningsomgång YH-program 2025	7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	11
Regionalt utbud och regional efterfrågan	15
Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2027	20
Definitioner	21

Inledning

Den här områdesanalysen är ett analysunderlag som visar hur Myndigheten för yrkeshögskolan ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning, eller inom närliggande inriktningar.

I områdesanalysen presenteras pågående och beviljade utbildningsplatser för yrkeshögskoleutbildning som omfattar minst 100 yrkeshögskolepoäng (YH-program) och för kort yrkeshögskoleutbildning (YH-kurser). För YH-program presenteras resultat per utbildningsinriktning samt arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas att bedömningen inte alltid motsvarar den faktiska efterfrågan på kompetens. För information om hur en ansökan prövas hänvisas till myndighetens bedömningshandbok som går att begära ut via myndighetens registratur. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också göra att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målet med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Analysen utgör ett stöd för myndighetens handläggare vid bedömning av ansökningar och kan även bidra till omvärldsanalys för andra intressenter.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Bedömning av nya platser

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning (SUN5) leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

Vid framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när det har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Särskilt relevant att visa är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet de beviljade utbildningarna finns. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivets behov lämplig regional eller nationell placering varpå den regionala efterfrågan är en viktig aspekt när nya platser beviljas.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Områdesanalysen avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start hösten 2027 och våren 2028.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Järnväg

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjningen i järnvägsbranschen.

Kart- och mättekniker	SUN-KOD 580xa
Järnvägsingenjör	SUN-KOD 582ga
Järnvägstekniker/bantekniker	SUN-KOD 522cg
Järnvägstekniker/signaltekniker	SUN-KOD 522ce
Järnvägstekniker/eltekniker	SUN-KOD 522cf
Spårsvetsare	SUN-KOD 521cj
Tågtekniker	SUN-KOD 525cb
Lokförare	SUN-KOD 840ba

Utfall ansökningsomgång YH-program 2025

Inkomna och beviljade ansökningar

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Kart- och mättekniker	5	2
Järnvägsingenjör	5	2
Järnvägstekniker/bantekniker	2	1
Järnvägstekniker/eltekniker	4	3
Järnvägstekniker/signaltekniker	1	1
Spårsvetsare	0	0
Tågtekniker	4	2
Lokförare	4	2

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.

Utbildningsinriktningar	2026	2027	2028	2029	2030
Kart- och mättekniker	340	302	297	162	50
Järnvägsingenjör	220	265	265	200	65
Järnvägstekniker/bantekniker	56	56	56	20	20
Järnvägstekniker/eltekniker	51	76	76	60	60
Järnvägstekniker/signaltekniker	36	34	54	18	18
Spårsvetsare	30	30	30	30	30
Tågtekniker	40	70	70	70	70
Lokförare	422	300	303	123	28

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökningsomgång 2026 påverkar i huvudsak slutåren 2028 – 2029 och framåt beroende på utbildningarnas längd. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt. Antalet platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Kart- och mättekniker	65 %	65 %	57 %
Järnvägsingenjör	72 %	59 %	43 %
Järnvägstekniker/bantekniker	94 %	65 %	72 %
Järnvägstekniker/eltekniker	93 %	93 %	90 %
Järnvägstekniker/signaltekniker	22 %	65 %	78 %
Spårsvetsare	68 %	61 %	79 %
Tågtekniker	66 %	65 %	71 %
Lokförare	83 %	91 %	92 %
Totalt för yrkeshögskolan	68 %	68 %	69 %

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2024).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildnings- inriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Kart- och mättekniker	92 ± 6	72 ± 11	19 ± 10	9 ± 6
Lokförare	92 ± 3	92 ± 2	3 ± 1	5 ± 2
Totalt för yrkeshögskolan	81 ± 1	58 ± 1	25 ± 1	17 ± 1

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.
Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022–2024 sammanräknat).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildnings- inriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Kart- och mättekniker	88 ± 3	73 ± 5	13 ± 4	14 ± 4
Järnvägsingenjör	88 ± 6	58 ± 9	33 ± 9	10 ± 6
Järnvägstekniker*	93 ± 6	76 ± 10	11 ± 8	13 ± 8
Tågtekniker	97 ± 3	65 ± 12	29 ± 12	..
Lokförare	96 ± 1	95 ± 1	1 ± 1	3 ± 1
Totalt för yrkeshögskolan	85 ± 0	62 ± 0	25 ± 0	13 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

*Järnvägstekniker är en sammanslagning av utbildningsinriktningarna ban-, el- och signaltekniker. Genom denna sammanslagning har myndigheten kunnat redovisa statistiskt säkerställda uppgifter.

Källa: MYH.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2023	2024	2025
Kart- och mättekniker	19 %	22 %	19 %
Järnvägsingenjör	10 %	1 %	8 %
Järnvägstekniker/bantekniker	34 %	13 %	7 %
Järnvägstekniker/eltekniker	45 %	12 %	10 %
Järnvägstekniker/signaltekniker	56 %	39 %	38 %
Spårsvetsare	3 %	0 %	0 %
Tågtekniker	52 %	53 %	3 %
Lokförare	2 %	0 %	16 %
Totalt för yrkeshögskolan	11 %	9 %	10 %

Om en cell är streckad betyder det att det inte startade någon utbildning det året.

Källa: MYH.

Sammanfattande reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden ökade under 2024 jämfört med året innan för yrkeshögskolan i sin helhet. För utbildningar inom järnväg var utvecklingen varierande för de olika utbildningsinriktningarna. Kart- och mättekniker, järnvägsingenjör och eltekniker minskade sin examensgrad. Störst var minskningen för järnvägsingenjör där examensgraden minskade med 16 procentenheter. Övriga utbildningsinriktningar inom järnväg redovisar en ökad examensgrad jämfört med året innan. Den största ökningen redovisades inom spårsvetsare och signaltekniker.

Sysselsättningen efter examen bedöms som relativt god, men med en negativ utveckling för delar av järnvägssektorn. Sysselsättningen inom de järnvägstekniska inriktningarna bedöms som fortsatt stark. Även lokförare redovisar goda resultat i den senaste sysselsättningsstudien. Däremot har myndigheten fått flertalet indikationer på att sysselsättningen sjunkit kraftigt under 2025 och 2026 för nyexaminerade lokförare. Myndigheten kommer fortsatt att bevaka utvecklingen noga och agera därefter.

Andelen outnyttjade platser ökade något för yrkeshögskolan i sin helhet jämfört med året innan. Utbildningsinriktningar inom utbildningsklustret järnväg har haft en varierande utveckling. Utbildningsinriktningarna järnvägsingenjör och lokförare redovisar en ökad andel outnyttjade utbildningsplatser jämfört med föregående år. Däremot är det fortsatt utbildningsinriktningen signaltekniker som har den högsta andelen outnyttjade platser. Den höga andelen outnyttjade platser beror på inställda omgångar.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

De järnvägsrelaterade utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan kan delas in i infrastruktur och tågtrafik. Inom infrastruktur ingår järnvägsingenjörer, kart- och mättekniker, spårsvetsare och de tre utbildningsinriktningarna för el-, signal- och banteknik. Inom tågtrafik ingår tågtekniker för tekniskt underhåll av fordonen och lokförare för framförandet av fordonen.

Den svenska järnvägssektorn står inför fortsatt stora investerings- och underhållsbehov under kommande planperiod. Regeringen fastställde under 2026 den nationella planen för transportinfrastruktur 2026–2037, som innehåller omfattande satsningar på järnvägsunderhåll, kapacitetshöjande åtgärder och utvecklingsprojekt. Trafikverket framhåller samtidigt att tillgången till kompetens är en avgörande faktor för att kunna genomföra den nationella planen. Flera av de planerade åtgärderna bedöms kräva ett ökat inflöde av kvalificerad arbetskraft inom projektering, byggnation, drift och underhåll av järnvägsinfrastruktur. Ytterligare en faktor som måste beaktas är att vissa yrkesroller såsom maskinförare, projektörer och anläggningsarbetare återfinns inom hela samhällsbyggnadsområdet och påverkas av en generell konkurrens om arbetskraft. För dessa utbildningsinriktningar går det därför inte att utgå från att alla utexaminerade kommer att bidra till järnvägens upprustning och utveckling.

Enligt Trafikverkets regeringsuppdrag om kompetensförsörjning inom järnvägsområdet (2025) bedöms ökade satsningar på kompetensförsörjning vara en förutsättning för branschens förmåga att kunna möta de ökade satsningarna på järnvägens infrastruktur. Trafikverket konstaterar att satsningarna på att rusta upp och utveckla järnvägen kräver fler utbildade inom flera teknikområden och föreslår därför ett mer långsiktigt och samordnat arbete för att säkerställa tillgången till rätt kompetens. Därutöver bedöms kompetensbehoven drivas framåt av de ökade kraven på järnvägssystemet kopplade till höjd krisberedskap. Trafikverket lyfter även fram behovet av förbättrade prognoser, utbildningsinsatser samt förstärkt samverkan mellan utbildningsanordnare, myndigheter och arbetsliv.

Järnvägstekniker med inriktning signalteknik, elteknik eller banteknik

Bantekniker arbetar med byggnation, drift, underhåll och reinvestering av järnvägens spåranläggningar. Yrkesrollen omfattar bland annat arbete med räls, slippers, ballast, växlar och andra delar av järnvägens överbyggnad. Bantekniker genomför såväl förebyggande som avhjälpande underhåll för att säkerställa att järnvägsanläggningen kan användas på ett säkert och tillförlitligt sätt. Arbetet utförs vanligtvis ute i anläggningen och är en central del av järnvägens funktion och kapacitet. Signaltekniker arbetar med installation, kontroll, felsökning, underhåll och utveckling av järnvägens signal- och säkerhetssystem. Kompetensen är avgörande för att säkerställa en säker trafikstyrning och för att förebygga störningar i järnvägstrafiken. Yrkesrollen omfattar arbete med signalanläggningar, ställverk, trafikstyrningssystem och moderna digitala signalsystem såsom ERTMS. Eltekniker, ofta benämnda kontaktledningstekniker inom järnvägssektorn, arbetar med drift, underhåll, felsökning och nyinstallation av järnvägens elkraftsanläggningar. Arbetet omfattar bland annat kontaktledningar, transformatorstationer, kraftförsörjningssystem och annan elektrisk infrastruktur som krävs för att driva järnvägstrafiken. Yrkesrollen har stor betydelse för

järnvägens driftsäkerhet och tillgänglighet. Sammantaget går det att konstatera att ban-, signal- och eltekniker tillsammans utgör kärnkompetenser inom järnvägens infrastruktur. Yrkesrollerna ansvarar för drift, underhåll, reinvestering och utveckling av spår, signalanläggningar och elkraftsystem. Gemensamt för samtliga yrkesgrupper är att de har en central funktion för järnvägens säkerhet, tillgänglighet och kapacitet.

Kompetensbehovet inom de järnvägstekniska yrkesrollerna bedöms vara fortsatt högt under de kommande 3–5 åren. Trafikverket bedömer att det redan idag råder brist inom dessa delar av järnvägsbranschen och att bristen riskerar att öka i takt med att investeringar och underhållsåtgärder genomförs under den nya nationella planperioden. Utöver de ordinarie investerings- och underhållsbehoven lyfts även ökade krav kopplade till totalförsvar och samhällsberedskap som faktorer som förstärker efterfrågan på kompetens inom dessa yrkesområden. Trafikverket gör bedömningen att det behövs en stor utökning av insatser inom BEST-området (bana, el, signal och tele). Myndigheten gör en grov uppskattning att resursbehovet inom BEST under 2028 kommer att uppgå till cirka 6 900 yrkesverksamma, vilket är betydligt fler än vad som finns att tillgå för närvarande. Även branschorganisationer som Byggföretagen lyfter att fortsatta satsningar på kompetensförsörjning inom de järnvägstekniska områdena är en förutsättning för att de planerade järnvägsinvesteringarna och underhållsarbetet ska kunna genomföras enligt plan. Byggföretagen framhåller också att behovet av personal påverkas när regeringen styr om Trafikverkets prioriteringar från nyproduktion till underhåll av spår. Underhåll och reparation kräver fler personer med järnvägstekniska kompetenser och behörigheter.

Särskilt signaltekniker bedöms vara en strategiskt viktig yrkesgrupp i samband med det nationella införandet av signalsystemet ERTMS. Teknikskiftet innebär ökade behov av kompetens inom installation, driftsättning, testning, felsökning och underhåll av moderna signalsystem. Branschaktörer framhåller att ERTMS kommer att ställa nya krav på såväl nyrekrytering som vidareutbildning av befintlig personal. Samtidigt innebär det omfattande införandet av ERTMS att efterfrågan på signalteknisk kompetens förväntas kvarstå under en lång period.

Järnvägstekniska utbildningar är investeringstunga att bedriva då det krävs en övningsanläggning för att de studerande ska kunna examineras och bli behöriga. Detta är en faktor som kan begränsa utbildningsinriktningens expansionsmöjligheter ytterligare gällande utbildningsplatser.

Antalet utbildningsplatser från yrkeshögskolan bedöms som för lågt för närvarande. De stora satsningarna på järnvägsinfrastruktur ställer stora krav på järnvägsteknisk kompetens. Myndigheten har tidigare gjort bedömningen att den starkast bidragande orsaken till kompetensbristen är andelen outnyttjade platser, som till stor del beror på inställda utbildningsomgångar. Denna utveckling har förbättrats sedan föregående år, förutom för utbildningsinriktningen signaltekniker. Myndigheten skulle kunna öka antalet utbildningsplatser för att kompensera för detta, men den mest samhällsekonomiskt effektiva lösningen på branschens kompetensbehov vore en fortsatt förbättring av resultaten.

Tågtekniker

Tågtekniker arbetar med underhåll, felsökning, reparation och teknisk service av järnvägsfordon. Yrkesrollen omfattar såväl förebyggande som avhjälpande underhåll och innefattar arbete med bland annat mekaniska, elektriska och elektroniska system i lok, motorvagnar och andra spårbundna fordon. Tågtekniker har en central funktion för att säkerställa att järnvägsfordon kan trafikera järnvägsnätet på ett säkert, tillförlitligt och effektivt sätt. Arbetet utförs vanligtvis vid verkstäder, depåer eller underhållsanläggningar.

Nordic Infracenter beskriver tågtekniker som en nyckelkompetens för underhåll av fordon, vagnar och maskiner inom järnvägssektorn. Deras rapport *Framtidens järnväg – Underhållspersonal för fordon, vagnar och maskiner på järnvägen* identifierade redan 2020 ett betydande rekryteringsbehov inom fordonsunderhåll. I dialog med branschorganisationer såsom Tåg företagen bekräftas att arbetslivets efterfrågan på tågtekniker fortsatt är hög. Branschföreträdare framhåller att kompetensbehovet drivs av ökade underhållsinsatser, investeringar och teknikutveckling. Även framtida pensionsavgångar bedöms driva nyrekryteringen ytterligare. Därutöver går det att anta att de pågående satsningarna inom järnvägens infrastruktur även kan få följeffekter som driver på behovet av fler tågtekniker framöver.

Med nuvarande utbud inom yrkeshögskolan kan cirka 70 tågtekniker utexamineras per år. Nuvarande bedömning är att utbildningssystemet inte kommer att täcka de kommande årens kompetensbehov.

Lokförare

Lokförare ansvarar för framförandet av person- och godståg och utgör en central kompetens i det svenska transportsystemet. Efterfrågan på lokförare påverkas av utvecklingen inom såväl persontrafik som godstrafik samt av investeringar i ny järnvägsinfrastruktur och den allmänna ekonomiska utvecklingen. Samhällets behov av lokförare ökade i samband med pandemins efterspel. Under pandemin drabbades branschen negativt av minskat resande. Men efter att samhället återstartat hade branschen svårt att hitta tillräckligt med arbetskraft. Sedan dess har antalet utbildningsplatser justerats för att lösa utmaningarna. Sedan dess har dock omvärldsläget och konjunkturen påverkat arbetsmarknaden på ett negativt sätt. Därför har arbetsmarknaden för lokförare utvecklats mer varierat än flera andra järnvägsyrken. Minskade godsvolymer har inneburit ett lägre behov av nyrekryteringar hos vissa operatörer, samtidigt som fler lokförare än väntat valt att stanna kvar i yrket, vilket temporärt minskat ersättningsbehoven. Detta har bidragit till en mer avvaktande arbetsmarknad på kort sikt. Indikationer finns på att denna utveckling framför allt har drabbat nyexaminerade lokförare som verkar ha haft det svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Branschen menar dock att de långsiktiga kompetensbehoven är fortsatt höga trots den försämrade situationen på arbetsmarknaden idag. En stor utmaning framöver blir hur de individer som har examinerats men i dagsläget inte lyckats få ett arbete ska hanteras.

Flera faktorer talar för att efterfrågan på lokförare kommer att vara fortsatt hög på längre sikt. Den nationella planen för transportinfrastrukturen 2026–2037 innebär omfattande investeringar i

järnvägssystemet, samtidigt som järnvägens roll i klimatomställningen förväntas stärkas. Därtill lyfter branschföreträdare att järnvägens betydelse för totalförsvaret och samhällsberedskap har fått ökad uppmärksamhet, vilket på sikt kan bidra till ett ökat behov av både person- och godstransporter på järnväg. Dessa faktorer bedöms sammantaget kunna bidra till en fortsatt efterfrågan på lokförarkompetens under kommande år.

Det finns enligt SCB:s yrkesregister cirka 5 500 lokförare i Sverige 2024, vilket är en ökning med cirka 200 individer jämfört med föregående år. Enligt yrkesregistret var den största andelen lokförare mellan 30 och 39 år. Antalet lokförare 65–69 år var 232.

Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer från juni 2026 bedöms den rådande rekryteringssituationen ligga i balans och möjligheterna till arbete efter examen vara medelstora. Därutöver gör Arbetsförmedlingen bedömningen att de framtida kompetensbehoven kommer att öka eller förbli oförändrade i de flesta regioner i Sverige. En utmaning framöver är branschens möjligheter att tillgodose praktikplatser, LIA. Detta är en faktor som kan påverka hur många utbildningsplatser som företagen totalt sett kan hantera årligen. Utbildningarna startar både på vår- och höstterminen vilket gör att LIA-platserna kan spridas ut över hela året.

Järnvägsingenjör

Järnvägsingenjörer arbetar med att planera, underhålla och utveckla järnvägssystemet och dess infrastruktur. I arbetet är det också viktigt med kunskaper inom projektledning, planering och specialisering inom järnvägens komplexa system. I utbildningsinriktningen ingår även utbildningar till järnvägsprojektörer. Detta är roller som behövs för att projektera, det vill säga ta fram underlag för ny- och ombyggnation av järnvägar. Det kan gälla själva bansträckningen, signalsystem med mera. Det är centralt att kunna arbeta med digitala verktyg som exempelvis BIM. Järnvägsingenjörer kan komma från både yrkeshögskolan och högskola/universitet.

Utbyggnadsprojekt, reinvesteringar och modernisering av befintliga anläggningar kan möjligtvis skapa ett växande behov av kompetens inom bland annat projektering, projektledning och anläggningsplanering. För utbildningsinriktningen järnvägsingenjör framträder dock några osäkerhetsfaktorer. Indikationer finns på att tillgången på LIA-platser har varit utmanande, vilket riskerar att påverka möjligheten både gällande genomströmning och etablering på arbetsmarknaden. Även den låga examensgraden gör att utbildningsinriktningen för närvarande har svårt att tillgodose kompetens på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt. Samtidigt framhåller branschorganisationer i dialog med myndigheten att kompetensen fortsatt är viktig för järnvägsbranschen, men att framtida dimensionering bör ske med hänsyn till arbetslivets möjlighet att bidra med praktikplatser och handledning.

YH-kurser

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av personer som redan är yrkesverksamma.

Kurserna innehåller bland annat utbildningar inom geodetisk mätningsteknik, diagnostik och underhåll av spårfordon samt järnvägsprojektering. I dagsläget förekommer det ingen kurs kopplad till någon av de tre järnvägstekniska utbildningsinriktningarna.

Beviljade platser inom kurser per utbildningsinriktning och startår.

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027
Kart- och mättekniker	35	25	25
Järnvägsingenjörer	75	120	80
Tågtekniker	20	60	20
Totalsumma	130	205	125

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedan presenteras regionalt utbud inom YH-program och regional efterfrågan på kompetens per utbildningsinriktning.

Varje utbildningsinriktning presenteras i ett avsnitt som inleds med en tabell över det regionala platsutbudet. Därefter följer en sammanfattning av regionernas bedömning av kompetensbehov i den egna regionen. Därutöver kan eventuellt även annan information om regionala behov anges.

Myndigheten samlar årligen in information om regionernas kompetensbehov genom formulär som skickas till regionalt utvecklingsansvariga (RUA). Bedömningarna avser behov på 3–5 års sikt. Att en region inte svarar behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning.

Utbildningar kart- och mättekniker. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Jönköping	20					
Skåne	35	35	32	32	32	
Stockholm	35	105	70	70		
Västerbotten	30	30	35	35	35	
Västernorrland	20	20	20	20	20	
Västmanland	35	35	35			
Västra Götaland	60	95	90	90	25	
Östergötland	20	20	20			

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Efterfrågan på kart- och mättekniker bedöms vara i balans inom region Skåne. Regionerna Södermanland och Västmanland bedömer dock att det råder en brist på denna kompetens i regionen.

Utbildningar järnvägsingenjör. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dalarna	35	35	35			
Gävleborg			35	35	35	
Halland	20	20				
Stockholm	70	70	70	70	70	70
Örebro	30	30	30	30		

Källa: MYH.

Flera regioner bedömer att det råder brist eller att en brist kommer att uppstå inom en nära framtid. Några regioner lyfter bland annat att behovet av järnvägsingenjörer borde öka i takt med

att de ökade satsningarna på svensk järnväg ska implementeras. Region Västernorrland uttrycker också att en stor andel av de yrkesverksamma närmar sig pensionsålder.

Utbildningar järnvägstekniker/bantekniker. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Jönköping	20	20				
Norrbottn	20	20	20	20		
Skåne	16	16				

Källa: MYH.

Efterfrågan på bantekniker bedöms som hög. Särskilt regionerna Norrbotten, Jönköping och Skåne uttrycker att det råder brist på denna kompetens inom respektive region. Kompetensen bedöms som en central del av utbyggnaden och underhållet av järnvägssystemet. Exempelvis region Skåne bedömer att behovet kan öka i takt med att Fehmarn Bält öppnas omkring år 2030.

Utbildningar järnvägstekniker/eltekniker. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Jönköping	15	15				
Norrbottn	20	20	20	20		
Skåne	16	16				

Källa: MYH.

Efterfrågan på eltekniker bedöms som hög inom flera delar av landet. Exempelvis region Norrbotten, Jönköping och Skåne uttrycker att det råder brist på denna typ av kompetens inom regionerna. Region Västmanland uttrycker exempelvis ett ökat behov av eltekniker i takt med att järnvägen förväntas omfattas av flera investeringar, en ökad elektrifiering och ökade underhålls krav.

Utbildningar järnvägstekniker/signaltekniker. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Norrbottnen			20	20		
Skåne	16	16				
Södermanland	20	20				

Källa: MYH.

Efterfrågan på signaltekniker bedöms som stor inom flera regioner i Sverige. Åtta av regionerna har uttryckt en tydlig brist på denna typ av kompetens. Drivande faktorer bakom detta är bland annat de ökade investeringarna som planeras inom järnvägssystemet. Även pensionsavgångar lyfts som en drivande faktor bakom ökade kompetensbehov inom signalteknik.

Utbildningar spårsvetsare. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dalarna	30	30	30	30	30	30

Källa: MYH.

Flera regioner uttrycker att det råder brist på spårsvetsare i Sverige. Efterfrågan på spårsvetsare beror bland annat på ökade satsningar på järnvägsinfrastrukturen framöver, men även på att en hög andel av de yrkesverksamma närmar sig pensionsåldern, vilket är ytterligare en faktor som lyfts av några regioner. Bland annat region Västernorrland varnar för att de ser att cirka 27 procent av de yrkesverksamma inom regionen närmar sig pensionsåldern.

Utbildningar tågtekniker. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skåne	20	20	20			
Västmanland	20	20	20	20	20	

Källa: MYH

Regioner uttrycker att det råder brist på tågtekniker i Sverige. Exempelvis uttrycker regionerna Gävleborg, Skåne, Värmland, Västmanland och Västra Götaland att det finns behov av fler yrkesverksamma inom denna yrkesroll. De ökade behoven bedöms drivas fram av bland annat den ökade satsningen på järnvägssystemet. Region Västmanland uttrycker exempelvis att utbildningssystemet inte bedöms ha tillräcklig kapacitet för att möta de framtida rekryteringsbehoven.

**Utbildningar lokförare. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Jönköping	27	27				
Norrbottnen	30	30	30	30		
Skåne	65	65	65	30		
Stockholm	60	30	60	60		
Värmland	30	30	30			
Västernorrland	30	30	30			
Västra Götaland	60	60	30	30	30	
Örebro	60	60				
Östergötland	30	30	30	30		

Källa: MYH.

De uttryckta behoven av lokförare varierar mellan regionerna. Region Dalarna, Värmland och Örebro anger att det råder balans just nu på arbetsmarknaden. Samtidigt lyfter en del av dessa regioner att kompetensbehoven kan öka ytterligare igen på lång sikt. Bland annat lyfts pensionsavgångar som en bidragande faktor till dessa bedömningar. Regioner som Jönköping, Skåne, Södermanland, Västernorrland och Västra Götaland bedömer att det råder brist på kompetens för närvarande. Samtidigt uttrycker region Uppsala att det för närvarande råder ett överskott av lokförare.

Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2027

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Järnvägstekniker/bantekniker

Myndigheten gör bedömningen att utbildningsinriktningen kan öka.

Järnvägstekniker/signaltekniker

Myndigheten gör bedömningen att utbildningsinriktningen kan öka.

Järnvägstekniker/eltekniker

Myndigheten gör bedömningen att utbildningsinriktningen kan öka.

Spårsvetsare

Myndigheten gör bedömningen att utbildningsinriktningen kan öka.

Tågtekniker

Myndigheten gör bedömningen att utbildningsinriktningen kan öka.

Lokförare

Myndigheten gör bedömningen att utbildningsinriktningen kan minska.

Järnvägsingenjör

Myndigheten gör bedömningen att utbildningsinriktningen kan bibehållas.

Definitioner	
Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procentalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet, ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se